

180.000 kr. (95-tal). For ægtefæller, der ikke er skilt eller separerede, er der dog ingen afgiftspligt.

3.3. Genkaldelig og uigenkaldelig begunstigelse.

Pengeinstitutterne har hidtil i praksis ikke anerkendt, at der kan foretages uigenkaldelige begunstigelser, idet man har været i tvivl om, hvorvidt sådanne klausuler har kunnet indsættes uden udtrykkelig lovhjæmmel.

I lovforslagets § 2 foreslås det, at kontohaveren såvel ved oprettelsen af en pensionsopsparing som senere kan indsætte en begunstiget. Der er endvidere åbnet mulighed for at gøre begunstigelsen uigenkaldelig. Med denne bestemmelse er der sikret parallelitet til reglerne i forsikringsaftalelovens § 102 om indsættelse af begunstigede i kapitalforsikringer. Ved kontohaveren forstås den, der med pengeinstituttet har indgået aftale om oprettelse af en kapital- eller rateopsparing.

Ved en begunstigelse, der ikke er gjort uigenkaldelig, forstås, at den frit kan tilbagekaldes af kontohaveren. Så længe pensionsbegivenheden ikke er indtrådt, medfører indsættelse af en begunstiget normalt ingen retsvirkninger for kontohaveren. Kontohaveren har således ret til at forlange værdien af pensionsordningen udbetalt. Retten til at tilbagekalde en genkaldelig begunstigelse går dog ikke over på kontohaverens arvinger eller dødsbo.

Ved uigenkaldelighed forstås, at pensionsopspareren er afskåret fra senere at tilbagekalde løftet. Pensionsopspareren har ved indsættelse af en uigenkaldeligt begunstiget tillige fraskrevet sig retten til uden den begunstigedes samtykke at råde således over opsparingen, at den begunstigedes ret derved indskrænkes eller forspildes.

Det nævnes direkte i lovforslagets § 8, hvilke muligheder kontohaveren har for at råde over pensionsordningen i tilfælde, hvor der er indsat henholdsvis en genkaldeligt begunstiget og en uigenkaldeligt begunstiget.

I lovforslagets § 9 foreslås det, at den begunstigede ikke kan overdrage, pantsætte eller på anden måde råde over sit krav, så længe pensionsbegivenheden ikke er indtrådt. Dette gælder, uanset om begunstigelsen er genkaldelig eller uigenkaldelig. Denne regel er begrundet i, at den begunstigedes ret er ganske usikker og derfor meget dårligt egnet til at udnytte økonomisk. Derudover antages det normalt at være i strid med pensionsopspareren's hensigt, at den begunstigede disponerer over retten. I konsekvens heraf følger det af lovforslagets § 11, at den begunstigedes ret heller ikke kan gøres til genstand for retsforfølgning fra hans kreditorens side, jf. nærmere nedenfor under afsnit 3.9.

Har pensionsopspareren indsat en begunstiget i pensionsaftalen og iøvrigt iagttaget de nedenfor nævnte formkrav til indsættelsen, indgår pensionsydelsen ikke i pensionsopspareren's arvemasse. Pengeinstituttet kan således udbetale ydelsen direkte til den begunstigede under forudsætning af, at den begunstigede er tvangsarving eller uigenkaldeligt begunstiget, og der ikke af den efterlades ægtefælle, livsarvinger eller arveberettigede adoptivbørn eller disses livsarvinger, er gjort indsigelse mod udbetalingen, jf. lovforslagets § 4, stk. 2 og stk. 3, 1. pkt., som er beskrevet nedenfor under pkt. 3.6.

3.4. Formkrav til indsættelse af begunstigede og tilbagekaldelse heraf.

I lovforslagets § 3 foreslås visse formkrav til indsættelse af en begunstiget og tilbagekaldelse heraf. Formkravene i § 3 svarer til formkravene for indsættelse af en begunstiget efter forsikringsaftalelovens § 103. Indsættelsen og tilbagekaldelsen er kun gyldig, såfremt den skriftligt meddeles pengeinstituttet eller påtegnes pensionsopsparingsaftalen af pengeinstituttet.

Der er således ingen særlige formkrav til indsættelsen af en *uigenkaldeligt* begunstiget. Såvel en skriftlig som mundtlig erklæring vil kunne være tilstrækkelig, men af bevismæssige grunde vil det være hensigtsmæssigt at udfærdige en skriftlig erklæring herom.

Indsættelse af en begunstiget i aftalen sker sædvanligvis på den måde, at pensionsopspareren i begæringen tilkendegiver, hvorvidt den pågældende ønsker en bestemt person indsat som begunstiget, og i bekræftende fald, hvem den person er.

På forsikringsområdet antages det normalt, at såfremt indsættelsen af en begunstiget i en forsikring sker ved, at forsikringstageren skriftligt meddeler selskabet dette, er indsættelsen som hovedregel kun gyldig, hvis meddelelse er afsendt inden forsikringstagerens død, da formkravet ellers let vil kunne omgås. Disse grunde taler for, at det samme må gælde ved kontohaverens skriftlige meddelelse til pengeinstituttet om indsættelse af en begunstiget.

3.5. Udbetaling ved pensionsopspareren's død, når ingen begunstiget er indsat.

I forslaget § 4, stk. 1, foreslås det, at pensionsopsparingen skal tilfalde dødsboet i tilfælde af udbetaling ved kontohaverens død, når ingen begunstiget er indsat. Denne regel svarer til forsikringsaftalelovens § 104, stk. 1.

Bestemmelsen omfatter følgende tilfælde:

1) Der har aldrig været indsat en begunstiget,